

Petra Soukupová nepřekvapila. Přesně tak, jak ji znáte

Radim Kopáč
spolupracovník MF DNES

Nová Soukupová, tak jak ji znáte a máte rádi - stojí na obálce desáté knížky Petry Soukupové. Takže stereotyp, repete? Recyklace úspěšných próz, ať pro dospělé, nebo pro děti a mládež, jako K moři, Pod sněhem, Bertík a čmuchadlo? Co od titulu Nikdo není sám čekat?

Třeba silně dějový příběh napsaný realistickým, imaginativně dost nevýbojným, ale jinak dramatickým, filmovou scenáristikou žive-

ným stylem? Třeba další lekci z rodného hroucení, z kolabujících a vyhaslých vztahů mezi generacemi: mezi dětmi a rodiči, rodiči a prarodiči, dětmi a prarodiči?

Portrétní galerii vybraných existencí, které fungují jako zoufale uzavřené jednotky, jež mají strach ze světa, a nejvíc ze sebe? Co se k druhému vztahují hlavně přes ublíženost, křivdu, nepochopení, prostě všechny ty komplexy a pocity méněcennosti a nenaplněnosti? Další ostrou dávku minimální radosti a maximální bolesti ze života, lidské tragédie, která je někdy tak tragická, až je vlastně komická? Všechny

Spisovatelka Petra Soukupová.
Foto: Michal Sváček, MAFRA

tyhle ingredience, motivy a postupy Petra Soukupová ve své novince zužitkovala, a naplno! V tom příběhu, rozlitém přes více než tři sta padesát stránek, sice matka s otcem drží spolu, a to místy až překvapivě silně - jenže s dětmi i prarodiči jim to povážlivě hapruje.

Babička je spíš bába: protivná a zlomyslná ženská, která nejradši sekýruje a obviňuje druhé. Když pak jednoho dne odejde na věčnost, dědovi se dočasně uleví - než začne couvat z normality, aby se zvolna propadl do náruče Alzheimerovy nemoci. Děti, kluk a holka, někde kolem třinácti a patnácti, si

léčí své dětské neduhy: prudké emoční vzněty, první lásky a nenávisti, anorexii a skejtování, šikanu a nechuť ke škole, závislost na mobilu a počítači. A máma s tátou?

Hlavně matka šílí. Klepe se stresem a nervozitou jako pes, jde z dramatu do dramatu, nemá chvíli klid. Řeší děti, řeší mrtvou matku, jejíž hlas jí zní v hlavě i ze záhrobí, řeší odcházejícího otce, za nímž dojíždí do baráku na vsi. A pak řeší taky práci a svou roli manželky. Je fatálně vyčerpaná, hroučí se v pláči a únavě, zle spí. A čím dál častěji nad sebou ztrácí kontrolu.

Je to všechno perfektně napsané,

respektive opsané z reálu, psychologie i sociologie, dialogy stejně jako kulisy. Skvěle se to čte, jistě i díky střídání vypravěčů a retrospektivním vsuvkám, ale z odstupu - nic nového pod sluncem. Autorčino poznání je nakonec pořád stejné. Stejně čisté, stručné, jasné: „Lidi jsou si cizí.“ Každý je sám.

Ten výrok na obálce je z první půlky jistě pravdivý: „Nová Soukupová, tak jak ji znáte.“ Jestli platí i druhá polovina, je už na čtenáři.

Nikdo není sám
Petra Soukupová

70 %